

**Programul electoral al candidatului Partidului Unității
Naționale la funcția de primar general al municipiului
Chișinău la alegerile locale noi din 20 mai 2018
CONSTANTIN CODREANU**

Unire, Dezvoltare, Modernizare

Dragi locuitori ai municipiului Chișinău,

Uniți putem câștiga alegerile din Chișinău. Victoria noastră va fi o garanție a dezvoltării și modernizării capitalei, o garanție a orientării Republicii Moldova către spațiul european de prosperitate și securitate, a cărei poartă de intrare este România.

Întrucât vin cu o experiență politică dintr-o capitală europeană și un bogat capital de relații, sunt singurul candidat care poate aduce bani concreți pentru oamenii din Chișinău, pentru dezvoltarea și modernizarea orașului și a localităților din municipiu.

Acest Program are valoare de angajament public și este prevăzut pentru minimum 5 ani.

Promit în fața tuturor locuitorilor municipiului Chișinău și a fiecăruia în parte, tineri și vârstnici, bărbați și femei, vorbitori de română, rusă ori alte limbi, fără

nicio deosebire, să fiu un primar pentru toți și să realizez următoarele măsuri și obiective strategice:

Direct pentru locuitori

- Sprijin financiar (ajutor bănesc) pentru toți pensionarii.
- Alocații pentru copiii de la 0 la 18 ani care dețin cetățenie română.
- Înființarea a 20 de cantine sociale.
- Gratuitatea transportului public orășenesc, după modelul aplicat în orașul Tallinn.
- Excursii pentru copiii și tinerii din municipiu la mare și la munte, în România.
- Audiențe în fiecare zi de vineri, sâmbătă și duminică.

În orașul Chișinău, în satele și orașele din municipiu

- Elaborarea unui Plan general de dezvoltare și modernizare urbană.
- Înfrățirea, pe bază de parteneriat administrativ, a Chișinăului cu 7 noi municipii din România: Timișoara, Cluj-Napoca, Craiova, Constanța, Brașov, Galați, Ploiești, pe lângă municipiile: București, Iași, Alba Iulia, Pitești, Piatra Neamț.
- Înfrățirea, pe bază de parteneriat administrativ, a celor 5 sectoare din Chișinău cu cele 5 sectoare din București.
- Înfrățirea, pe bază de parteneriat administrativ, a fiecărui oraș și sat cu câte 10 localități prospere din România.
- Înfrățirea, pe bază de parteneriat instituțional, a tuturor instituțiilor de cultură, învățământ și sănătate cu instituții similare din România.
- Înființarea Fondului extrabugetar Unirea.
- Înființarea Consiliului civic de experți ai primarului.
- Atragerea unor investiții de 5 miliarde de euro din România și prin România.
- Crearea a 50 000 de noi locuri de muncă.
- Izolarea termică a tuturor blocurilor de locuit.
- Construcția a 100 km de drumuri noi sau reabilite în Chișinău.
- Construcția șoselei de centură a Chișinăului.
- Dotarea parcului de transport public cu 100 de troleibuze și autobuze noi.

- Înființarea unui Centru municipal de sănătate, cu acces gratuit pentru persoanele în dificultate.
- Înființarea extensiunii Universității București la Chișinău.
- Construcția a cel puțin 20 de parcări supraterane și subterane.
- Construcția Uzinei de gunoi și lichidarea treptată a gunoiștilor existente în prezent.
- Modernizarea la standard european a stației de epurare a apelor reziduale.
- Reabilitarea și inaugurarea Complexului memorial "Cimitirul Eroilor".
- Organizarea licitațiilor pentru valorificarea a cel puțin 300 ha din intravilan.
- Extinderea ariei locuite a orașului cu 100 ha, în limita suprafețelor disponibile.
- Restaurarea a câte 5 clădiri istorice anual.
- Instalarea a 30 de busturi și monumente de for public ale unor personalități istorice importante.
- Plantarea a 1 milion de copaci în locul arborilor defrișați și în noile spații verzi amenajate.
- Finalizarea construcției rețelelor de gazificare, asigurare cu apă potabilă și canalizare în toate localitățile din municipiu.
- Asigurarea 100% a iluminatului stradal pe timp de noapte.

În administrația primăriei:

- Înființarea Corpului de Inspecție și Control al primăriei.
- Curmarea corupției.
- Asigurarea transparenței totale a activității administrative.

Voi completa aceste măsuri și obiective strategice cu altele curente, care să asigure:

- Unirea tuturor chișinăuienilor pentru un trai mai bun pentru toți și pentru fiecare.
- Dezvoltarea și modernizarea Chișinăului.
- Atingerea obiectivului european prin unitate și solidaritate națională exemplară.

Totodată, îmi voi concentra atenția și efortul pe 10 probleme prioritare, la care propun următoarele soluții.

DOMENIU – PROBLEME – OBIECTIV – SOLUȚII

1. Administrație municipală birocratizată și coruptă, management neperformant la Primărie, în direcții, preturi și la întreprinderile municipale

Activitatea primăriei este marcată de birocrăție, corupție, lipsă de transparență și proastă organizare. Finanțele și patrimoniul public sunt gestionate ineficient, ajungând pe cai ilegale în posesie privată. Mituirea funcționarilor este o normă. Obținerea autorizațiilor și permisiunilor s-a transformat într-o afacere bănoasă. Consiliul este folosit ca mașină de vot. Primăria nu dispune de capacitatea de atragere a finanțării externe, funcționarii sunt slab pregătiți.

Obiectiv: Primăria — instituție deschisă pentru oameni și receptivă la nevoile lor

Soluții:

- Reorganizarea instituțională a activității structurilor primăriei în baza conceptelor noi de management performant și eficiență-cost
- Concentrarea subdiviziunilor primăriei într-un edificiu și informatizarea tuturor serviciilor
- Deschiderea ghișeelor unice automatizate în toate preturile
- Implementarea metodelor de administrare pe principii de e-guvernare și în baza tehnologiilor informaționale
- Crearea structurii de management al proiectelor cu finanțare externă

2. Activitate economică necunoscută și neluată în considerație de către municipalitate

Economia municipiului este bazată preponderent pe comerț și importuri. Investițiile străine pe locuitor sunt cele mai mici din regiune. Salariul mediu lunar mai mare pe țară dar incomparabil mai mic în regiune. Administrația capitalei se ocupă de afacerile proprii, în loc să creeze condiții pentru dezvoltarea businessului. Terenurile din oraș sunt repartizate la prețuri mizere, fără a ține cont de perspectivele dezvoltării urbane.

Obiectiv: Economie modernă dezvoltată în parteneriat cu APL

Soluții:

- Economie bazată pe cunoștințe și inovații
- Centru de afaceri și parc tehnologic municipal
- Elaborarea Ghidului de investiții
- Reorganizare piețe comerciale pentru un comerț civilizată

- Sistem transparent la achiziții publice, concursuri investiționale

3. Transport public supraaglomerat și drumuri proaste

Starea drumurilor este deplorabilă. Reparațiile sunt efectuate anual doar până la 1% din necesități. O treime din călătorii dintr-un sector sunt nevoiți să circule prin centru pentru a ajunge în sectorul învecinat. Străzile sunt folosite practic în calitate de parcări, ceea ce reduce cu 30 la sută capacitatea de trafic. Ca urmare a creșterii numărului mijloacelor de transport, sarcina asupra drumurilor din capitală s-a mărit de 2-3 ori. Calitatea serviciilor de transport este proastă.

Obiectiv: Transport public rapid, comod și accesibil, pe drumuri de calitate europeană

Soluții:

- Modernizarea și construcția centurii de ocolire a centrului orașului
- Construcția și amplasarea parcărilor și parcajelor
- Reabilitarea rețelei stradale existente în sectoare și suburbii
- Reînnoirea parcului de autobuse și troleibuze
- Perfecționarea managementului traficului urban
- Pasaaje pentru bicicliști în toate sectoarele orașului

4. Fond locativ degradat și servicii comunale de proastă calitate

Fiecare al patrulea bloc de locuințe din oraș necesită reparații, 60% din rețelele tehnice interioare și 30% din suprafața acoperișurilor necesită reparație urgentă, iar 90% din blocuri necesită lucrări de conservare a căldurii. Puținele asociații de locatari nu au capacități și posibilități de soluționare operativă a problemelor cu care se confruntă locatarii. Relațiile dintre prestatorii și consumatorii serviciilor comunale nu sunt clar definite. Tarifele la serviciile comunale sunt politizate, iar calitatea rămâne joasă. Oferta de locuințe este în creștere, iar accesul la ele mic.

Obiectiv: Fond locativ confortabil și accesibil

Soluții:

- Formarea fondului municipal de locuințe sociale și de manevră
- Stimularea creării asociațiilor de locatari și consolidarea capacității lor instituționale
- Restructurarea și reorganizarea managerială și financiară a furnizorilor de servicii
- Amenajarea terenurilor adiacente blocurilor de locuit

- Regim strict de aprobare și control a construcțiilor
- Proiecte de eficiență energetică

5. Educație finanțată de... părinți

Majoritatea edificiilor grădinițelor și școlilor necesită reparații capitale. Peste 20 la sută din numărul de instituții nu dispun de săli de sport sau de festivități. Sălile de studii nu sunt dotate suficient. Grădinițele din Chișinău sunt supraaglomerate. Finanțarea instituțiilor educative este lăsată tot mai mult pe seama părinților și a asociațiilor părintești.

Obiectiv: Instituții educaționale aproape de casă dotate cu facilitățile necesare educației de calitate

Soluții:

- Asigurarea educației în apropierea locului de trai (grădinițe la parterul blocurilor locative)
- Renovarea edificiilor pentru optimizarea regimului termic
- Sporirea calității procesului didactic prin stimularea materială a profesorilor
- Amenajarea Campusului “Centrul de excelență” și stimularea elevilor dotați
- Centru municipal de diagnosticare, tratament și recreare pentru profesori
- Terenuri de joacă pentru copii în fiecare cartier
- În fiecare sector câte 10 terenuri sportive

6. Sistem ineficient de asistență socială

Politicile statului în domeniul protecției sociale nu asigură direcționarea eficientă a mijloacelor către oamenii nevoiași. Compensațiile ne semnificative acordate nu acoperă toate categoriile de populație care au nevoie de ajutor, iar serviciile sociale oferite sunt de calitate joasă și insuficiente.

Obiectiv: Asistență socială garantată

Soluții:

- Realizarea proiectelor de integrare socială și dezvoltare profesională a persoanelor cu handicap
- Târguri de servicii sociale, atragerea structurilor private în prestarea serviciilor de asistență socială
- Facilități de acces a persoanelor cu handicap fizic la transport public, la treceri pentru pietoni, magazine, blocuri de locuit

- Centre multifuncționale de asistență socială

7. Perspective efemere de afirmare pentru tineri

Tinerii au puține șanse de afirmare în municipiu. Această stare se confirmă prin existența unui număr mare de tineri șomeri, creșterea abuzului de alcool și stupefiante, comportamente antisociale, violență, cu o percepție sumbră a viitorului. Mai bine de jumătate din absolvenții cu studii superioare nu-și găsesc de lucru pe specialitate căutând căi de emigrare. Este în creștere numărul infracțiunilor juvenile și a traficului de persoane. În oraș și mai ales în suburbii lipsesc facilitățile pentru ocuparea tinerilor, activitatea sportivă sau recreare.

Obiectiv: Condiții pentru afirmarea tinerilor

Soluții:

- Fond municipal pentru acordarea burselor de merit, granturilor pentru educație și cercetare.
- Incubator de afaceri cu prioritate pentru afacerile tinerilor
- În fiecare sector, terenuri sportive cu iluminare nocturnă.
- Campanii de combatere a deprinderilor dăunătoare și de promovare a modului sănătos de viață
- Consiliu Municipal al Tinerilor
- Cooperarea cu organizațiilor de tineret și implicarea lor în proiecte de dezvoltare a capitalei

8. Mediu ambiant ce degradează constant

Faima Chișinăului de oraș verde se diluează cu fiecare zi, spațiile verzi din capitală se reduc dramatic. Fiecărui locuitor al Chișinăului îi revine 32m² de spațiu verde. Norma europeană este 60m². Anual se înregistrează depășirea normei concentrațiilor de emisii toxice. Bazinele acvatice sunt infectate peste limitele admisibile. Apele râului Bâc sunt poluate intens în perimetrul orașului. Gunoștea orașului este sub semn de întrebare. Stația de epurare încă poluează atmosfera orașului.

Obiectiv: Oraș verde și curat

Soluții:

- Reconstrucția Stației de Epurare Biologică
- Transformarea fâșiei riverane r. Bâc în axa verde a Chișinăului
- Implementarea unui sistem de selectare și reciclare a deșeurilor menajere, transformarea lor în sursa regenerabilă de energie

- Inventarierea tuturor spațiilor verzi din municipiu, înverzirea și împădurirea terenurilor supuse proceselor geologice și alunecărilor
- Amenajarea și întreținerea lacurilor și izvoarelor

9. Patrimoniu istoric degradat, expus pericolului de lichidare

În capitală peste 900 monumente ocrotite de stat, dintre care 236 au statut de monumente naționale, majoritatea fiind amplasate în zona istorică. Patrimoniul istoric degradează sau este distrus constant. Nu există o concepție de dezvoltare a turismului în municipiu. Infrastructura turistică este subdezvoltată.

Obiectiv: Oraș istoric cu identitate culturală

Soluții:

- Delimitarea clară a centrului istoric și elaborarea planului urbanistic zonal
- Eliberarea centrului istoric de funcții nespecifice: trafic de tranzit, activități industriale
- Încurajarea acțiunilor de alternativă pentru valorificarea monumentelor: turism, localizarea firmelor cu renume, agrement
- Reconstrucția străzilor din orașul vechi, transformarea lor în artere pietonale
- Reabilitarea edificiilor cu valoare de patrimoniu
- Realizarea proiectelor de reabilitare a patrimoniului istoric prin parteneriate publice-private
- Conectarea municipiului la traseele turistice internaționale

10. Suburbii subdezvoltate

Localitățile suburbane sunt doar niște furnizoare de forță de muncă, cu infrastructură de servicii și de producție degradate, cu activitate economică infimă și confort minim. Comunele suburbane nu au surse proprii de venituri stabile și depind de bugetul municipal. Drumurile proaste, insuficiența apei potabile, lipsa rețelelor de canalizare, maidanele cu gunoiști — așa arată azi suburbiile capitalei.

Obiectiv: Urbanizarea suburbiilor

Soluții:

- Reactualizarea Planului de Amenajare Teritorială al mun. Chișinău
- Implicarea suburbiilor în realizarea unor proiecte municipale, cum ar fi coridorul economic Vatra-Trușeni-Cricova, parcul natural Eco Nistru

- Legalizarea statutului întovărășirilor pomicole
- Finalizarea gazificării, reparația și amenajarea drumurilor locale și intramunicipale, a sistemelor de apeducte, canalizare și epurare a apelor
- Lichidarea gunoiștilor neautorizate și amenajarea gunoiștilor existente în conformitate cu normele sanitar-epidemiologice
- Valorificarea potențialului de agrement, crearea zonelor de odihnă, dezvoltarea turismului rural